



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Věrou Jachurovou jako samosoudkyní ve věci žalobkyně: K [redacted] E [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] zastoupená Mgr. Stěpánkou Olbrichtovou, advokátkou, AK se sídlem Ustí nad Labem, Hrnčířská 64/4, proti žalované: Česká republika - Ministerstvo práce a sociálních věcí, se sídlem Praha 2, Na poříčním právu 376/1, o náhradu nemajetkové újmy ve výši 100.000,- Kč s přísl.,

**t a k t o :**

I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni z titulu náhrady nemajetkové újmy za nezákonné rozhodnutí částku 33.000,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 8. 12. 2015 do zaplacení, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

II. Zamítá se žaloba, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni z titulu náhrady nemajetkové újmy za nesprávný úřední postup částku 67.000,- Kč s přísl.

III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na nákladech řízení o náhradu nemajetkové újmy za nezákonné rozhodnutí částku 300,- Kč, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

IV. Žalované se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o náhradu nemajetkové újmy za nesprávný úřední postup.

**O d ů v o d n ě n í**

Žalobkyně se žalobou, podanou u zdejšího soudu dne 22. 12. 2015 na žalované domáhá zaplacení nemajetkové újmy v celkové výši 100.000,- Kč s tím, že dne 4. 10. 2010 byl žalobkyni přiznán invalidní důchod pro invaliditu [redacted] Rozhodnutím č. j. [redacted] ze dne 27. 8. 2014 Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla, že od 8. 10. 2014 žalobkyni snižuje výši invalidního důchodu pro invaliditu [redacted] na invalidní důchod pro invaliditu [redacted] Invalidní důchod byl žalobkyni přiznán ve výši 5.819,- Kč. Podkladem pro předmětné rozhodnutí

ČSSZ byl posudek Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 8. 2014, vypracovaný MUDr. Ivanou Hankovou, který konstatoval, že žalobkyně je invalidní dle § 39 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb. s tím, že již nejde o invaliditu [redacted] ale o invaliditu [redacted] podle § 39 odst. 2 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb. S rozhodnutím ČSSZ žalobkyně nesouhlasila, a proto proti němu podala námitky. Ve věci byl dne 4. 11. 2014 vyhotoven nový posudek o invaliditě, kde MUDr. Drahomíra Hasanová konstatovala, že posouzení zdravotního stavu žalobkyně proběhlo v souladu s platnými předpisy, a lékařka tak neshledává medicínské důvody ke změně posudkového závěru, který se tedy potvrzuje. Na základě předmětného posudku byly námitky žalobkyně vyhodnoceny jako nedůvodné a Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 7. 11. 2014 rozhodla tak, že námitky žalobkyně se zamítají. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 8. 2014 se potvrzuje. V zákonné lhůtě podala žalobkyně ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem správní žalobu, o které bylo rozhodnuto rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem, č. j. [redacted] ze dne 20. 4. 2015 tak, že rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 11. 2014 a ze dne 27. 8. 2014 se pro vady řízení zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení. Soud opřel své rozhodnutí o posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 19. 3. 2015, dle kterého pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 7. 11. 2014 byl [redacted] což odpovídá invaliditě [redacted]. K posudku komise rovněž konstatoval, že žalobkyně je schopna vykonávat výdělečnou činnost za zcela mimořádných podmínek, kdy je schopna práce velmi lehkého charakteru typu administrativních činností v klidném pracovním prostředí, v úvazku menším než polovičním (2 až 3 hodiny denně). Na základě rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem Česká správa sociálního zabezpečení opětovně přiznala žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu [redacted]. Žalobkyně má za to, že posudkové lékařky ČSSZ silně podhodnotily její zdravotní stav. Pochybily, když posoudily její zdravotní stav jako stav v remisi, což bylo v rozporu s odbornými lékařskými zprávami, které měly při posouzení jejího zdravotního stavu k dispozici. Když žalobkyně při jednání posudkové komise dne 4. 11. 2014 posudkovou lékařku upozornila na skutečnosti uvedené v lékařské zprávě specialistiky [redacted] L. [redacted]. Lékařka konstatovala, že [redacted]. Na vyjádření žalobkyně, že má problémy s psychickou i fyzickou zátěží, že je často unavená, trpí nevolností a mívá kolapsové stavy, posudková lékařka uvedla, že tímto [redacted] pacienti trpí, že nemá sedět doma, ale jít pracovat a bude jí lépe. Na závěr jednání posudková lékařka žalobkyni řekla, že není [redacted] a že rozhodla tak, jak rozhodla. Žalobkyně má za to, že není-li posudková lékařka specialistikou v oboru [redacted] měla se při posouzení jejího zdravotního stavu držet předložených lékařských zpráv z oddělení [redacted] kam žalobkyně pravidelně dochází, nebo měla její zdravotní stav konzultovat se specialistou v příslušném oboru, [redacted]. To, že posudkové lékařky pochybily, následně konstatovala ve svém posudku vypracovaném pro krajský soud i posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Posudková komise, která měla k dispozici stejné lékařské zprávy jako posudkové lékařky ČSSZ konstatovala, že dle [redacted] nálezů nelze považovat stav onemocnění žalobkyně za komplexní remisi ale jako za stav zvláště těžkého postižení. Dle žalobkyně posudkové lékařky jednaly neprofesionálně, neeticky a porušily spravedlivé posouzení jejího zdravotního stavu. Posudkové lékařky jsou zaměstnankyněmi České správy sociálního zabezpečení, která za jejich profesionálnost a odbornost odpovídá. Česká správa sociálního zabezpečení je organizací podřízenou Ministerstvu práce a sociálních věcí. Již okamžikem vydání prvního nepříznivého posudku o invaliditě, o němž následovalo rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu pouze [redacted] se žalobkyni změnil celý život. Žalobkyně začala mít problémy se spánkem, měla pocit křivdy a nespravedlnosti. Nemohla se zbavit pocitu naděje strachu z budoucnosti. Stále musela myslet na to, jak celou situaci řešit a co bude dělat, když s námitkami neuspěje. Začala trpět žaludečními potížemi. Skutečnost, že musela situaci kolem invalidního důchodu stále řešit znamenalo, že žalobkyně byla neustále vystavena nepřiměřenému stresu, který zvyšoval riziko zhoršení jejího zdravotního stavu. Po odebrání [redacted] invalidního důchodu se u žalobkyně objevily i finanční problémy. Před rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení o snížení [redacted] invalidního důchodu na invalidní důchod [redacted] žalobkyně pobírala důchod ve výši 12.777,- Kč měsíčně. Od října 2014 žalobkyně dostávala invalidní důchod pouze ve výši 5.890,- Kč. Její měsíční příjem se tedy snížil o částku 7.158,- Kč. Poskytovaný důchod žalobkyni nepostačil na úhradu jejích měsíčních výdajů a žalobkyně musela požádat o příspěvek na bydlení, a tento jí byl také přiznán. Každý měsíc žalobkyně hradila celkem 3.530,- Kč, dále žalobkyně hrdí

úvěr ze stavebního spoření související s rekonstrukcí jejího bytu v roce 2009, a to 835,- Kč měsíčně. K zajištění svých potřeb byla žalobkyně nucena vyčerpat i své úspory, které měla ve výši 20.000,- Kč. Nakonec žalobkyně využila i možnost čerpat finanční hotovost v rámci kontokorentu u České spořitelny, kde má založený běžný účet. Žalobkyně musela výrazně snížit své výdaje na stravu přesto, že kvalitní a zdravá strava je velmi důležitá. Žalobkyně musí dodržovat pravidla diety. Od října 2014 byla žalobkyně zaevidována jako uchazečka o zaměstnání na Úřadu práce v Ústí nad Labem a byla jí přiznána podpora v nezaměstnanosti. V březnu 2015 žalobkyně nastoupila jako účetní a administrativní pracovnice u zaměstnavatele a to na zkrácený úvazek v rozsahu 2 hodin denně s čistým měsíčním příjmem ve výši 3.500,- Kč. je spolek který jako zaměstnavatel vyšel maximálně vstřícně, neboť pracovní úvazek 2 hodiny za den je maximální úvazek, kterého je žalobkyně, s ohledem na své zdravotní potíže, schopna zvládnout. V lednu 2015 a únoru 2015 pracovala u pouze na základě dohody o provedení práce s příjmem 995,- Kč za leden 2015 a 2.060,- Kč za únor 2015. Od března 2015 zde již žalobkyně pracuje na pracovní smlouvu. Žalobkyně žije sama, je rozvedená a bezdětná. Má pouze sestru, paní K která s ní celé to stresující období prožívala, ale finančně ji podpořit nemohla. Neustálé řešení finanční tísně žalobkyni rovněž způsobovalo nad míru velkou stresovou zátěž. Když už se žalobkyni zdálo, že ten neustálý psychický tlak neustojí, rozhodla se vyhledat podrobnou pomoc a podstoupila konzultaci u psycholožky I M Z výše uvedených skutečností je nesporné, že od srpna 2014 až do poloviny května 2015 byla žalobkyně vystavena nepřiměřenému stresu, který ovlivnil život žalobkyně více než zásadním způsobem. Do konce i v současnosti má žalobkyně strach, že v budoucnosti se bude situace opakovat. Rozhodnutími České správy sociálního zabezpečení se žalobkyně cítila být poškozená. Má z ato, že předmětnými rozhodnutími utrpěla nemajetkovou újmu, a proto dopisem ze dne 5. 5. 2015 požádala Ministerstvo práce a sociálních věcí o finanční zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 100.000,- Kč. Svoji žádost doplnila dopisem ze dne 25. 5. 2015. Žalovaná žalobkyni sdělila, že její žádosti nevyhověla. Žalobkyně má za to, že rozhodnutími České správy sociálního zabezpečení utrpěla nemajetkovou újmu. Má za to, že zadostiučinění ve formě omluvy není dostačující, a proto požaduje zadostiučinění v penězích. U jednání, které se konalo dne 21. 6. 2017 žalobkyně upřesnila, že náhradu nemajetkové újmy požaduje jednak v souvislosti s nepřiměřenou délkou předmětného správního řízení, jednak v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí. Za nepřiměřenou délku řízení požaduje žalobkyně náhradu nemajetkové újmy ve výši 67.000,- Kč, v souvislosti s nezákonným rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení pak požaduje náhradu nemajetkové újmy ve výši 33.000,- Kč.

Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby a argumentovala, že posudková komise, na rozdíl od lékařské posudkové služby OSSZ a ČSSZ, hodnotila zdravotní postižení žalobkyně jako postižení přesto, že byla kromě bez jiných projevů přetrvávala občasná bolestivost pravého ramene, pravé lopatky v dolní části zvláště při pohybu a na vnitřní straně paže a zvýšená únavnost. Posudková komise sice vyhodnotila postižení jako zvlášť těžké, přesto v posudku uvádí, že žalobkyně je schopna výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Toto hodnocení je v rozporu s právní úpravou pro zcela mimořádné podmínky pro pracovní zařazení, kdy žalobkyně je kvalifikována, a celoživotně vykonávala, práci administrativního charakteru a práce administrativního charakteru jí byla doporučena bez zvláštní úpravy pracovních podmínek. Přesto, že žalobkyni uznali schopnou práce za zcela mimořádných podmínek, uvádí vyjádření k pracovnímu zařazení, že je schopna méně náročné práce v úvazku menším než polovina. Z výše uvedeného je evidentní, že i posudková komise je názoru, že žalobkyně je schopna pracovního zařazení. Posouzení invalidity lékařskou posudkovou službou OSSZ a ČSSZ v roce 2014 bylo provedeno v souladu s právními předpisy, hodnocení zdravotního postižení posudkovou komisí v posudku ze dne 19. 3. 2015 jak je nutno hodnotit jako posudkové nadhodnocení. Žalovaná současně vznesla námitku promlčení.

Na základě provedeného dokazování má soud za prokázáno, že rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 8. 2014 byl žalobkyni od 8. 10. 2014 snížen invalidní důchod pro invaliditu na invalidní důchod pro invaliditu tím, že invalidní

důchod pro invaliditu [redacted] činí 5.819,- Kč, Okresní správa sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem se opřela o posudek o invaliditě, vyhotovený posuzující lékařkou MUDr. Ivanou Hankovou dne 6. 8. 2014, žalobkyně podala proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení námitky, dne 4. 11. 2014 byl posuzující lékařkou MUDr. Drahomírou Hasanovou vypracován nový posudek o invaliditě se závěrem, že posouzení na I. instanci proběhlo v souladu s platnými předpisy sociálního zabezpečení a nejsou shledány medicínské důvody ke změně posudkového závěru, který se tímto posudkem potvrzuje, rozhodnutím ze dne 7. 11. 2014 Česká správa sociálního zabezpečení zamítla námitky žalobkyně a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 127. 8. 2014 potvrdila, rozsudkem ze dne 20. 4. 2015 Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v řízení o žalobě proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 11. 2014 tak, že rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 11. 2014 a 27. 8. 2014 pro vady řízení zrušil a věc vrátil České správě sociálního zabezpečení k dalšímu řízení, rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem bylo opřeno o závěry posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejdůležitějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole [redacted]

[redacted] procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je [redacted] s tím, že žalobkyně je schopna vykonávat výdělečnou činnost za zcela mimořádných podmínek, je schopna práce velmi lehkého charakteru, typu administrativních činností, v klidném pracovním prostředí, v úvazku menším než polovičním, tj. 2 až 3 hodiny denně, rozhodnutím ze dne 8. 6. 2015 Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla, že podle ust. § 54 zák. č. 155/1995 Sb. se od 8. 10. 2014 žalobkyni uvolňuje invalidní důchod pro invaliditu [redacted] z psychologického vyšetření, které dne 1. 2. 2017 provedla klinická psycholožka [redacted] I. M. [redacted] soud zjistil, že žalobkyně byla u klinického psychologa ošetřena v roce 2015 pro celkové zhoršení psychiky v souvislosti s řešením invalidního důchodu po základním [redacted] v té době byla pacientka plačtivá, masivně anixiozní s vazbou na životní nejistoty, uváděla poruchy spánku s častým probouzením a úzkostnými sny, uváděla emoční rozlady z různých sociálních situací, které obtížně zpracovává, pocity ohrožení, osamělosti, obavy o budoucnost, životní sebeobsluhu jí komplikuje trvalá únava, a to i po lehké zátěži, např. nákup, jít pěšky domů, do kopce, musí hodnotě odpočívat. Přesto byla nucena najít si zaměstnání z důvodu existenčního ohrožení. Pracuje v neziskové organizaci zaměřené na pomoc a podporu [redacted] jako administrativní pracovník, má pružnou pracovní dobu s možností pracovat dle aktuálního zdravotního stavu, v zaměstnání je spokojena, dochází do práce ráda, pracuje přibližně 2 hodiny denně, je pro ni důležité, že je schopna zajistit si tím základní životní potřeby, přesto ji pracovní proces nadměrně vyčerpává, pak ji večer trápí obavy, co bude, až tu práci přestane zvládat nebo až se jí ještě více vrátí projev trvalého onemocnění, náklady na bydlení činily u žalobkyně v období od října 2014 do května 2015 částku 3.557,- Kč měsíčně, od října 2014 byla žalobkyně zaevidována jako uchazečka o zaměstnání u Úřadu práce v Ústí nad Labem a byla jí přiznána podpora v nezaměstnanosti, v březnu 2015 žalobkyně nastoupila jako účetní a administrativní pracovníce u zaměstnavatele [redacted] na zkrácený úvazek v rozsahu 2 hodin denně s čistým měsíčním příjmem ve výši 3.500,- Kč měsíčně, žalobkyně uplatnila u žalované dne 11. 5. 2015 nárok na poskytnutí peněžitého zadostiučinění, žalovaná žádosti žalobkyně nevyhověla, svědkyně I. K. [redacted] sestra žalobkyně, ve své svědecké výpovědi uvedla, že když žalobkyni odebrali, resp. snížili invalidní důchod, viděla ji krátce, nemohla ji navštěvovat často, určitě měla psychické problémy, měla dokonce strach o svůj život, jednalo se o existenční strach, svědkyně sestru v té době navštěvovala tak 1x do měsíce na 2 až 3 hodiny, žalobkyně v důsledku toho, že jí byl odebrán důchod a zároveň nebyla schopna plně pracovat, byla ve velkém psychickém stresu, jak má zvládat domácnost, když nemohla pracovat na celý pracovní úvazek, žalobkyně se svědkyni svěřila, že jednání před posudkovým lékařem bylo velmi ponižující, připadala si jak u výslechu, měla pocit, že ji vůbec nevěří a že na ni pohlížejí tak, jako kdyby si nemoci vymyslela.

Výše uvedené skutečnosti soud zjistil z rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 8. 2014, posudku o invaliditě ze dne 6. 8. 2014, námitek proti nepřiznání invalidního důchodu ze dne 10. 9. 2014, posudku o invaliditě ze dne 4. 11. 2014, rozhodnutí o námitkách České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 11. 2014, správních žaloby na zrušení rozhodnutí o

přiznání invalidního důchodu [redacted] ze dne 25. 11. 2014, rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, sp. zn. [redacted] posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 19. 3. 2015, platebních dokladů SIPO za období od října 2014 do května 2015, rozhodnutí Úřadu práce ČR ze dne 14. 10. 2014, dohody o provedení práce ze dne 20. 1. 2015, vyúčtování odměny na základě dohody o provedení práce ze dne 3. 3. 2015, vyúčtování odměny ze dne 2. 2. 2015, mzdového výměru ze dne 2. 3. 2015, žádosti o poskytnutí zadostiučinění ze dne 5. 5. 2015, sdělení ve věci žádosti o přiměřené zadostiučinění ze dne 25. 5. 2015, sdělení žalované ze dne 3. 12. 2015, pracovní smlouvy ze dne 2. 3. 2015, zprávy o psychologickém vyšetření ze dne 1. 2. 2017, rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 6. 2015 a svědecké výpovědi I [redacted] K [redacted]

Po zhodnocení zjištěných skutečností soud dospěl k následujícímu závěru o skutkovém stavu věci:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 8. 2014 byl žalobkyni snížen invalidní důchod pro [redacted] na invalidní důchod pro [redacted] a to od 8. 10. 2014, žalobkyni byl tedy přiznán invalidní důchod ve výši 5.819,- Kč, žalobkyně podala proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení námitky, rozhodnutím ze dne 7. 11. 2014. Česká správa sociálního zabezpečení zamítla námitky žalobkyně, na základě správní žaloby podané žalobkyní, Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 20. 4. 2015 zrušil rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 11. 2014 a 27. 8. 2014, a to pro vady řízení a věc vrátil České správě sociálního zabezpečení k dalšímu řízení, rozhodnutím ze dne 8. 6. 2015 Česká správa sociálního zabezpečení na základě posudku, vyhotoveného posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 19. 3. 2015, který byl podkladem pro rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem, uvolnila od 8. 10. 2014 žalobkyni invalidní důchod pro [redacted] náklady na bydlení žalobkyně v období od října 2014 do května 2015 činily částku 3.577,- Kč, od října 2014 byla žalobkyně evidována jako uchazeč o zaměstnání u Úřadu práce, byla jí přiznána podpora v nezaměstnanosti, od března 2015 pracuje žalobkyně u [redacted] na zkrácený úvazek 2 hodin, ze zprávy klinického psychologa [redacted] I [redacted] M [redacted] ze dne 1. 2. 2017 vyplývá, že v roce 2015 byla žalobkyně u psychologa ošetřena pro celkové zhoršení psychického stavu v souvislosti s řešením invalidního důchodu, žalobkyně trpí poruchami spánku, pocitem ohrožení a obav o budoucnost, životní sebeobsluhu jí komplikuje trvalá únava, svědkyně I [redacted] K [redacted] sestra žalobkyně, vypověděla, že žalobkyně měla v době, kdy jí snížili invalidní důchod, psychické problémy, měla strach o svůj život, šlo o existenční strach, vzhledem k tomu, že nebyla schopna plně pracovat, byla ve velkém psychickém stresu, dne 11. 5. 2015 podala žalobkyně u žalované žádost o poskytnutí peněžitého zadostiučinění v celkové výši 100.000,- Kč, žalovaná žádosti žalobkyně nevyhověla.

Podle § 1 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek, stanovených tímto zákonem, za škodu, způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 5 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek, stanovených tímto zákonem za škodu, který byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

Podle § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. právo na náhradu škody, způsobené nezákonným rozhodnutím, mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu škody, způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno nezákonným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud, rozhodující o náhradě škody vázán. Podle odst. 2 téhož zákonného ustanovení byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím, vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.

Podle § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nezákonným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož zákonného ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Podle § 32 odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Vznikla-li nemajetková újma nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, neskončí promlčecí dob dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, v němž k tomuto nesprávnému úřednímu postupu došlo.

Podle § 35 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. promlčecí doba neběží ode dne uplatnění nároku na náhradu škody do skončení předběžného projednání, nejdéle však po dobu 6 měsíců.

Po zhodnocení zjištěného skutkového stavu věci a s poukazem na citovaná zákonná ustanovení soud dospěl k závěru, že důvodný je nárok žalobkyně na odškodnění nemajetkové újmy, která v osobnostní sféře žalobkyně vznikla v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení, tj. rozhodnutím ze dne 27. 8. 2014, resp. 4. 11. 2014. Pokud jde o požadavek na odškodnění nemajetkové újmy, která žalobkyni měla vzniknout v důsledku nepřiměřené délky posuzovaného správního řízení, zde soud neshledal existenci odpovědnostního titulu, tj. nesprávného úředního postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věta druhá zák. č. 82/1998 Sb. Předně soud konstatuje, že rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 8. 2014, potvrzené rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 11. 2014, soud posoudil v intencích § 8 zák. č. 82/1998 Sb. jako nezákonné rozhodnutí, neboť rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 4. 2015 byla tato rozhodnutí v řízení podle správního řádu soudního pro vady zrušena, když bylo konstatováno pochybení České správy sociálního zabezpečení tím, že žalobkyni byl od 8. 10. 2014 snížen invalidní důchod pro invaliditu [redacted] na invalidní důchod pro invaliditu [redacted]. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 11. 2014 bylo rozhodnutím, proti kterému již nebylo možno podat námítky, a proto se ve smyslu § 5 zák. č. 150/2002 žalobkyně mohla žalobou podanou ve správním soudnictví domáhat ochrany svých práv, jelikož vyčerpala řádně opravné prostředky. Jak soud rozvedl výše, Krajský soud v Ústí nad Labem svým rozsudkem ze dne 20. 4. 2015 konstatoval vady řízení před Českou správou sociálního zabezpečení, neboť Česká správa sociálního zabezpečení při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu. Současně Krajský soud v Ústí nad Labem zavázal Českou správu sociálního zabezpečení právním názorem s tím, že Česká správa sociálního zabezpečení bude při opětovném posouzení nároku žalobkyně vycházet z toho, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní v rozsahu [redacted] invalidity. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 11. 2014, resp. jemu předcházející rozhodnutí ze dne 27. 8. 2014, které bylo rovněž v řízení o správní žalobě zrušeno soudem, je rozhodnutím, které bylo vydáno nezákonně, neboť správní orgán nereflektoval skutečný zdravotní stav žalobkyně. Žalobkyně prokázala, že postupem správního orgánu, tj. v příčinné souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí ze dne 7. 11. 2014, resp. 27. 8. 2014, došlo k zásahu do osobnostní sféry žalobkyně, zejména do jejího psychického zdraví, neboť nejistota ohledně hmotného zajištění se nepochybně projeví na celkovém psychickém stavu poškozené. Zhoršený psychický stav, který byl odrazem nezákonného rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, žalobkyně prokázala zejména svědeckou výpovědí sestry I. [redacted] K. [redacted].



a dále pak zprávou klinického psychologa ze dne 1. 2. 2017. Nelze též přehlednout, že posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, jejichž odborný posudek si Krajský soud v Ústí nad Labem vyžádal, dospěla k závěru, že žalobkyně je schopna vykonávat výdělečnou činnost za zcela mimořádných podmínek, když je schopna práce velmi lehkého charakteru typu administrativních činností, v klidném pracovním prostředí, v úvazku polovičním, tj. 2 až 3 hodiny denně. Z uvedeného je tak zřejmé, že žalobkyně byla v období od srpna 2014 do nového rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení v červnu 2015 vystavena obavám o svou budoucnost, tedy musela čelit celkové existenční nejistotě. Soud má tedy za to, že postupem České správy sociálního zabezpečení byl porušen čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle kterého má každý právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací, přičemž občany, kteří toto právo nemohou bez své viny vykonávat, stát v přiměřeném rozsahu hmotně zajišťuje, a to za podmínek stanovených zákonem. Rovněž tak lze odkázat na článek 30 Listiny základních práv a svobod, dle kterého mají občané právo na přiměřené hmotné zadostiučinění ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele. Každý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, kterým tento správní orgán snížil výši invalidního důchodu z částky 12.777,- Kč na částku 5.819,- Kč, tak představuje v kontextu výše popsaných skutkových zjištění, zejména závěrů posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, týkajících se velmi omezených možností pracovního uplatnění žalobkyně s ohledem na její zdravotní stav, zásadní zásah do osobnostní sféry žalobkyně. Soud má zato, že částka ve výši 33.000,- Kč představuje adekvátní a nijak neúměrnou náhradu za výše popsané aspekty nezákonného rozhodnutí správního orgánu. Dle názoru soudu se jedná o částku spíše symbolickou, když určitým vodítkem pro určení výše peněžitého zadostiučinění může být faktická absence finančních prostředků, představovaná rozdílem mezi invalidním důchodem pro invaliditu [redacted] a invalidním důchodem pro invaliditu [redacted]. Souhrnně tento rozdíl za období 10 měsíců, tj. od října 2014 do května 2015, dosahuje částky přesahující 55.000,- Kč. I z tohoto důvodu lze považovat žalobkyni požadované zadostiučinění za zcela přiměřené. Naproti tomu soud neshledal důvodným požadavek žalobkyně na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení, když v této souvislosti je třeba zdůraznit, že žalobkyně sama vymezila rozhodné období od srpna 2014 do května 2015. Uvedená část řízení nepředstavuje ani z pohledu předmětu řízení nepřiměřeně dlouhé řízení, když postup orgánů veřejné moci byl plynulý a byl prost zásadních průtahů. Je třeba připomenout, že o námitkách žalobkyně Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla bezodkladně poté, co byl vypracován nový posudek o invaliditě, přičemž i rozhodnutí reflektující závazný právní názor vyslovený Krajským soudem v Ústí nad Labem ze dne 20. 4. 2015, tj. rozhodnutí z června 2015, bylo vydáno ve zcela přiměřené lhůtě. Jen pro úplnost soud konstatuje, že délku správního řízení posuzoval jako jeden celek, tedy spolu s řízením před soudem, neboť podle názoru soudu řízení o přiznání invalidního důchodu je řízením, které může být podraženo pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy, když rozhodnutí o invalidním důchodu bylo vydáno věcně a místně příslušným správním orgánem, a jednalo se tedy o rozhodnutí opravdové a vážné, přičemž právo na přiznání invalidního důchodu má původ ve vnitrostátním právu. Současně lze konstatovat, že se jedná o právo soukromoprávní povahy, byť jde o nárok, který spadá do oblasti veřejného práva. Nelze totiž odhlížet od judikatury ESLP, z níž vyplývá, že jde o řízení, které spadá pod aplikaci čl. 6 odst. 1 Úmluvy (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu 30 Cdo 2755/14 ze dne 26. 4. 2016). Ze všech výše popsaných důvodů proto soud rozhodl, jak je uvedeno ve výrocích I. a II. tohoto rozsudku. Pro úplnost soud doplňuje, že důvodnou neshledal námitku promlčení, kterou žalovaná vznesla, neboť řízení bylo u soudu zahájeno 20. 12. 2015 a žalobkyně uplatnila u žalované nárok na poskytnutí zadostiučinění 11. 5. 2015. Žalovaná pak na žádost žalobkyně reagovala ž stanoviskem ze dne 3. 12. 2015. Ve smyslu § 35 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. byl tedy běh promlčecí doby přerušen v období od 11. 5. 2015 do 11. 11. 2015. Počátek běhu promlčecí doby, pokud jde o nárok na poskytnutí peněžitého zadostiučinění za nezákonné rozhodnutí, je třeba vázat na okamžik, kdy se žalobkyně o nezákonném rozhodnutí dozvěděla. Byť soud nezjišťoval, kdy byl žalobkyni doručován rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, je zřejmé, že toto rozhodnutí z 20. 4. 2015 musela žalobkyně obdržet nejdříve koncem dubna 2015. Promlčecí doba by tak uplynula až koncem dubna 2016. Ve vztahu k nemajetkové újmě za nepřiměřenou délku řízení je třeba počátek běhu této promlčecí doby vázat na okamžik, kdy řízení o předmětném nároku bylo pravomocně skončeno. Rozhodnutí

České správy sociálního zabezpečení, reflektující závazný právní názor Krajského soudu v Ústí nad Labem, bylo vydáno 8. 6. 2015. Je tak zřejmé, že počátek běhu promlčecí doby lze spojit nejdříve s tímto datem. Námitka promlčení ve vztahu požadavku na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení proto rovněž důvodná není.

Výrokem III. soud rozhodl o nákladech řízení podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., a to pokud jde o nárok na náhradu nemajetkovou újmu za nezákonné rozhodnutí, neboť žalobkyně byla v řízení o tomto nároku zcela úspěšná. Žalobkyni byl ustanoven zástupce z řad advokátů, a proto žalobkyni náleží náhrada nákladů na řízení podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a vyhl. č. 254/2015 Sb. v celkové výši 300,- Kč, a to za písemné podání soudu, když poté, kdy byl žalobkyni ustanoven zástupce, již nárok na přiznání této paušální náhrady hotových výloh přiznat nelze. Soud proto rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 300,- Kč, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

Výrokem IV. soud rozhodl o nákladech řízení, pokud jde o nárok na poskytnutí peněžitého zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení, a to podle § 150 o. s. ř., neboť sociální a majetková situace žalobkyně, která byla i důvodem pro ustanovení zástupce z řad advokátů, představuje důvod hodný zvláštního zřetele, kdy soud výjimečně náhradu nákladů řízení úspěšnému účastníku nepřiznal.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání **do 15 dnů** ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo soudní exekuci.

V Praze dne 18. října 2017

Mgr. Věra Jachurová, v. r.

předsedkyně senátu